

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från riksdagsförvaltningen
2014-05-16
Besvaras senast
2014-06-04

Till statsrådet Stefan Attefall (KD)

2013/14:484 Sociala krav i offentlig upphandling

Offentlig upphandling står för en betydande del av samhällsekonomin. Det handlar om mycket stora belopp, 15–20 procent av bruttonationalprodukten, årligen.

I januari i år antog Europaparlamentet nya EU-regler om upphandling och i februari antogs de av Europeiska unionens råd. Strategisk användning av offentlig upphandling som svar på samhällsliga utmaningar såsom främjande av sysselsättning är ett av de fem huvudområden som nu ska införlivas i medlemsländernas lagstiftningar.

I Anders Wijkmans utredning *Goda affärer – en strategi för hållbar offentlig upphandling* (SOU 2013:12) lyfts sociala hänsyn och miljöhänsyn fram som naturliga komponenter i upphandlingsförfarandet. Utredaren skriver vidare att offentlig upphandling, rätt använd, kan ha en viktig dimension som ”ett verktyg för att förstärka den sociala sammanhållningen i samhället”.

I utredningen konstateras att ”Storbritannien framstår som det medlemsland som är mest aktivt när det gäller att använda olika hållbarhetskrav. Fokus ligger ofta på lokal upphandling och möjligheterna att skapa ekonomisk utveckling lokalt som gynnar sociala målsättningar. Det handlar ofta om att kontraktera frivilligorganisationer eller sociala företag. I Skottland förekommer så kallade *community benefit clauses* [vilket motsvaras av social hänsyn] vid offentlig upphandling, vilka kan handla om att de kontrakterade företagen ska åta sig att, till exempel, anställa arbetslösa, vidta utbildningsinsatser eller stadsutvecklande åtgärder”.

Den skotska regeringens uttalade vilja att använda upphandling för sociala målsättningar har resulterat såväl i lagar som i ett program, *Developing Markets for Third Sector Providers*, som syftar till att uppnå ovan nämnda mål. Där finns många exempel på framgångsrika upphandlingar, som har gett lokala företag uppdrag och har lett till att ungdomar har fått lärlingsplatser och till att långtidsarbetslösa och funktionshindrade har fått arbete inom allt från byggprojekt till kaféverksamhet. Sådana krav är ännu så länge ett ganska nytt fenomen i Sverige, men blir allt vanligare. Det finns flera exempel på att myndigheter och kommuner ställt sysselsättningskrav vid upphandling även i Sverige.

Det är viktigt att ta till vara möjligheten att använda offentlig upphandling som styrmedel för att öka den lokala sysselsättningen, främst för dem som står långt från arbetsmarknaden. Därför behöver myndigheterna få direktiv att ställa sociala krav som syftar till detta i sin upphandling. Det är också viktigt att staten ser till att stödja och underlätta för offentliga upphandlare att ta sociala hänsyn.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet Attefall:

Vad avser statsrådet att göra för att se till att sociala krav som syftar till att främja lokal ekonomisk utveckling och till att förstärka den sociala sammanhållningen i samhället, inte minst genom att öka den lokala sysselsättningen och då särskilt vad gäller personer som står långt från arbetsmarknaden, ska ställas vid offentlig upphandling?

.....
Annika Lillemets (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin